

T.C İnkılap Tarihi Ve Atatürkçülük

Arif ÖZBEYLİ

Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı

Mustafa Kemal'in İstanbul'a Gelişi ve Duruma Bakışı

- Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzasından sonra ayrılan **Liman Von Sanders'in** yerine Yıldırım Orduları Grup Kumandanı olarak atanan Mustafa Kemal, **13 Kasım 1918'de** İstanbul'a döndüğü zaman aynı gün İstanbul'a gelen İtilaf Devletleri'nin savaş gemileri ile karşılaştı.

O zaman Őu sözü söyledi: **“Geldikleri gibi giderler.”** İstanbul’da bazı girişimlerde bulunan Mustafa Kemal, bunlardan sonuç alınmadığını gördüğü için mücadelenin ancak Anadolu’da yapılabileceğı kararına vardı. Bu yöndeki çalışmalarına hız verdi.

Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı ve Milli Bilinci Uyandırması

- Anadolu'nun yer yer İtilaf Devletleri tarafından işgal edildiğini gören Mustafa Kemal Anadolu'nun kurtuluşu için İstanbul'daki teşebbüslerinden sonuç alamayınca Anadolu'ya geçmeye karar verdi.

- O tarihlerde Orta ve Doğu Karadeniz’de Rum çetelerinin faaliyetlerine karşı Türk çeteleri direniş gösteriyorlar, bu durum Yunanlılar tarafından İtilaf Devletlerine Rumlar katlediliyor diye lanse ediliyordu.

İtilaf Devletlerinin isteđi

üzerine bu olayları
soruşturmak için bu
bölgeye bir müfettiş
gönderilmesine karar
verildi. Mustafa Kemal bu
durumdan yararlanarak
kendisinin bu göreve
getirilmesini sağlamıştır.

■ Resmi adı **9. Ordu Müfettişliği**

idi. Merkezi Erzurum idi.

Erzurum İtilaf Devletleri

tarafından işgal edilmemişti.

Erzurum'da 15.Kolordu'nun

komutanı olan **Kazım**

Karabekir de ordusunu terhis

etmemişti.

- Mustafa Kemal'in görevi sadece askerlik alanı değil, yönetim alanını da içermekte idi. Görev alanındaki Trabzon, Erzurum, Sivas, Van, Erzincan, Samsun illeriyle bunlara komşu olan Diyarbakır, Bitlis, Elazığ, Ankara, Kastamonu illerinin sivil ve asker tüm yöneticileri, müfettişliğin emir ve başvurularını yerine getirmekle yükümlü tutuldular.

Tarih yazmak tarih yapmak
kadar zordur, yazan yapana
sadık kalmazsa değişmeyen
hakikatler insanlığı
şaşırtacak bir mahiyet alır.

Mustafa KEMAL

16 Mayıs'ta İstanbul'dan
hareket eden Mustafa Kemal
19 Mayıs 1919' da Samsun'a
ulaştı. Samsun'a gelen
Mustafa Kemal mücadelesini
iki temel altında başlattı.

■ **Birincisi** yalnızca kendi bölgesine değil bütün yurttaki askeri birliklerle ilişki kurarak birliklerin dağıtılması ve silahların İtilaf Devletlerine teslimini önlemeye çalıştı. **İkinci** olarak ta Müdafa-i Hukuk cemiyetlerini bölgesel mücadele anlayışından kurtarmaya çalıştı.

- 19 Mayıs 1919' da Samsun'a çıkan Mustafa Kemal **25 Mayıs**'ta geldiği **Havza**'da bütün memlekette milli teşkilatlar kurulması konusunda iş başındaki sivil memurlara ve komutanlara haberler gönderdi.

Amasya Genelgesi (22 Haziran 1919)

12 Haziran 'da

Amasya'ya gelen **Mustafa Kemal** 22 Haziran' da **Rauf Orbay, Ali Fuat ve Refet beylerle** birlikte Amasya Tamimi'ni hazırladı. Ayrıca **Kazım Karabekir**'inde görüşü alındı.

21/22 Haziran'da "Amasya Genelgesi" olarak anılan ve Amasya'ya gelen Ali Fuat Paşa (CEBESÖY), Rauf Bey (ORBAY) ve Refet Bey (BELE) nin de imza ettiği tamimi Anadolu'da ki mülki ve askerî makamlara gönderdi. Genelgede "Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir. Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." denilerek Sivas'ta toplanacak milli bir kongre için her ilden seçilecek üç temsilcinin gönderilmesi istenmekte idi.

Amasya Tamimine göre;

- Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikededir. İstanbul hükümeti galip devletlerin etkisi altında bulunduğu için sorumlulukların gereğini yerine getirememektedir. Bu durum, milletimizi yok olmuş tanıtıyor. Milletin bağımsızlığını yine milletin azmi ve kararı kurtaracaktır.

- Her türlü etki ve denetimden uzak bir kurul oluşturulacaktır. Bunun için de her **Livadan** herkesin güvenini kazanmış **üç kişi** seçilecektir. Seçimde parti çekişmeleri dikkate alınmayacaktır. Bu temsilciler, Anadolu'nun en güvenilir yeri olan **Sivas**'a sessiz ve gizlice geleceklerdir.

Amasya Protokolünü İmzalayan Heyeti Temsiliye Üyeleri
Rauf Bey, Mustafa Kemal Paşa, Bekir Sami Bey

Doğu illeri ise daha önce yapılacak **Erzurum Kongresi'ne** seçilecek kişiler tarafından temsil edilecekti. İstanbul hkmetinin bu işleri önlemek için alacağı tedbirlere uyulmayacaktır.

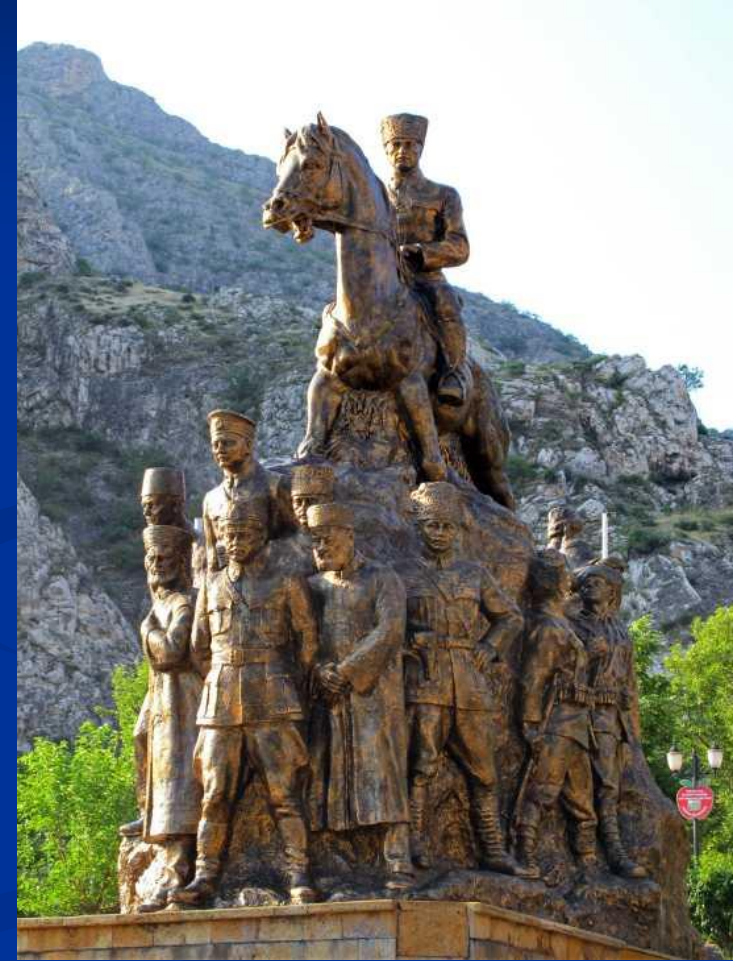

*Eđitimdir ki, bir milleti ya hür,
bağımsız, şanlı, yüce bir
toplum halinde yařatır, ya da
bir milleti esarete ve sefalete
terk eder.*

M.Kemal ATATÜRK

Amasya Tamimi (Genelgesi)'nin Önemi

- Amasya Tamimi Milli Mücadele'de hazırlanan ilk ciddi belgedir.
- Kurtuluş Savaşı'nın amacını ve gerekçesini açıklamıştır.
- Türk milletini, milli bağımsızlık ve egemenlik savaşına çağıran bir milli uyanış alarmı olan bu genelge ile Mustafa Kemal, Türk milletini ortak bir dava için birleştirmek ve ona egemenlik hakkını sağlamak amacı ile büyük bir adım atmıştır.

2013-YGS

9. Amasya Genelgesi'nin 6. maddesi "Askerî ve millî örgütlerin hiçbir biçimde dağıtılmaması, komutanlıkların başkalarına bırakılmaması, silah ve cephanenin elden çıkarılmaması, vatanın herhangi bir yerinde yeniden başlayacak bir düşman işgali bütün orduyu ilgilendirdiğinden vatanın hep birlikte savunulması" şeklindedir.

Bu maddeye göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İş başındaki komutanların görevlerini terk etmemesine
- B) Askerî ve sivil örgütlerin birlikte hareket etmesi gerektiğine
- C) Temsilciler Kurulunun hükûmet gibi hareket ettiğine
- D) Anlaşma Devletlerine cephe alındığına
- E) İşgallere karşı direnileceğine